

ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΤΟΝ ΒΡΗΚΕ Η ΚΑΤΑΡΑ

ΤΟ γιαπί είχε πάει ψηλά, κόντευε νά σκεπαστή.
'Ανεδασμένοι στής σκαλωσιές, οί μαστόροι έ. λευαν'
και μέσα στο καλοκαιρινό λιοπύρι, στη βουθαμάρα του
μεσημεριού και στον άποκαμό των άποσταμένων πλα-
σμάτων, άκουγόταν μονάχα τό σφυρί που έδινε στην
πέτρα ένα χάϊδεμα, άφου τά χέρια τήν άπόθεταν μέ τό καλό στη
παντοτεινή της θέσι.

Κάπου-κάπου έτάραζε τή σιωπή τής δουλειάς ή φωνή του άρχι-
μαστόρου, ξερή κι' άπότομη, άπό τήν άπάνου-άπάνου σκαλωσιά:

— Βρέ Ζήση!... Βρέεε!

“Ένα μούγκρισμα άπαντούσε άπό κάτω, άπό τή λάσπη:

— Έδω!

— Τοδβλα!

“Ο ήλιος έπλάκωνε τά κεφάλια και βούλωνε τά στόματα.

“Ο Ζήσης παραιτούσε τό τσαπί που έκανε τή λάσπη, σκούπιζε μέ
τά λασπωμένα χέρια τόν ιδρώτα του, πήγαινε άργακίνητα στο σωρό
των τούδλων, φόρτωνε στην πλάτη του «μικρού» δυό-δυό μιá
ράχη τούδβλα, τούλεγε «μπρός!», και ο μικρός σκυφτά, μέ τά
χέρια δεμένα πίσω στο πετρίνο φόρτωμα, άνέβαινε σιγά-σιγά, προ-
σεκτικά, τήν άνεμόσκαλα.

* * *

“Ητανε δυό μήνες — έν' άνοιξιáτικο πρωϊ δημιουργό — που είχε
άρχισει νά φυτρώνη, μαζί μέ τά έλεύθερα χορτάρια και τ' άγριο-
λούλουδα του χωραφιού, και ένα σπίτι έξω άπό τήν πόλι. “Η έρημιá
ζωντάνεψε εκείνο τό πρωϊ: άπάνου στο γρασιδι έπήγε ο παπάς, οί
νοικοκυραίοι, ο μηχανικός, ο έργολάδος, οί μαστόροι, κι' έγειν' ο
άγιασμός. Μιά ψαλμωδία άπλώθηκε στην άγριστοπιá, κοντόφωνη,

χαμοπηδώντας, σαν άφτερο πουλί που δέν πετάει ψηλά· ένα θυμίαμα έμοσχομύρισε στον καθαρόν αέρα.

Κατεδασμένος μέσα στο θεμέλιο, ο αρχιμάστορας περίμενε. Σε λίγο έσκυψ' ο παπās, έβράντισε μ' άγίασμα τó μεγάλο κάτασπρο κοτρώνι που θά σήκωνε στον ώμο του όλο τó σπίτι, κι' ελόγγησε τή δύναμή του.

— Καλορροϊζικο! βγήκε μιá φωνή από τó θεμέλιο, και τήν εϋχή ακολούθησε ένα σπαραχτικό ξελαρύγγιασμα ζώου που πιάνουν από τó λαιμό για νά τó πνίξουν. "Υστερα εκόπηκ' έξαφνα τó οϋρλιασμα μ' ένα βραχνό ροχαλητό και τó χέρι του αρχιμάστορα επέταξε ψηλά, αίματοστάλαχτο κι' άκέφαλο, ένα πουπουλένιο πράμα που έπεσε παρέκει κι' έσπαρτάρισε: ο πετεινός, που είχε ένώσει τó άθωο του τó αίμα με τó άγίασμα.

"Υστερα, σαν έτελειώσε ή θυσία και δίπλα στο κοτρώνι απόθεσε ένα μπουκαλάκι με τή θεϊκή εϋλογία, τó χέρι από μέσ' από τó λάκκο άπλώθη στην νοικοκυρά νά πάρη τά νομίσματα, τά χρυσά και τ' άσημένα, που έπρεπε νά στερηώσουνε κι' αυτά τó σπίτι με τó γούρι τους. Έπηρε μιá χούφτα θησαυρό: τó Κωσταντινάτο του παιδιού, τó βαφτιστικό του κοριτσιού, τó φλωρί τής πρώτης γέννας, τó βρετίκι τής βασιλόπηττας, όλα τά ίερά και τ' άγαπημένα τά σημάδια, που είχε φυλάξει χρόνια ή καλή γυναίκα — τ' απόθεσε με προσοχή μέσα στο σκαλιστό σταυρό του κοτρωνιού, τά έκουκκούλωσε κι' από πάνω από τά ίερά κι' από τά βάρβαρα σημάδια, άρχισε τó χτίσιμο.

Μιά προδατίνα με τ' άρνι της, πάρα πέρα, που έδωσε στα χορταράκια, εκύτταζε με περιέργεια και με άνησυχία έκείνο τó παράξενο τó πλῆθος, που επήγε νά ταραξή τήν ξένοιαστη ήσυχία της.

* * *

Τό γιαπί έπροχωρούσε' σε λίγες μέρες θά βάζαν τή σκεπή. Ήταν ένα μεσημέρι...

"Έξαφνα, άπάνου στή δουλειά, γίνετ' ένας κρότος, ένας χαλασμός. Οί μαστόροι έσκιάχτηκαν, παραιτήσαν τή δουλειά και γυρίσανε νά ιδούνε... Ή άπάνου σκαλωσιά έγκρεμιζότανε, κι' ανάμεσα στα μαδέρια και στής τάβλες που επέφτανε, ένας άνθρωπος, παραδέρνοντας με τά χέρια και τά πόδια έσωριάζετο, και με τó κεφάλι κάτω έπεσε ξερός άπάνου στο σωρό τής πέτρας.

Ήταν ο αρχιμάστορης.

Μιά βουδαμάρα επλάκωσε για μιá στιγμή τήν άγρια καταστροφή. "Υστερα, τρέχοντας, μαζεύτηκαν οί μαστόροι από πάνω από τόν γκρεμισμένο. Μιά όχλοδοή έσηκώθη ύστερ' άπ' τήν τρομάρα, γύρω στο γιαπί. Οί μαστόροι, άλλος χύνοντας νερό με τó σταμνι άπάνου στο κεφάλι, άλλος τρίδοντας τά χέρια του, άλλος τρέχοντας νά φέρη τó γιατρό, προσπαθούσανε για νά τόν σώσουν' αλλά όλα πηγαίνανε χαμένα: τó κεφάλι ήτανε κίτρινο, τά μάτια είχανε μεί-

νει στηλωμένα, κι' ένας κόκκινος άφρός έβγαιν' άπ' τó στόμα τού σκοτωμένου.

Τότε, εκεί που τόν κυττάζανε μ' άπελπισία, ó Ζήσης, ó έπιστάτης που έφύλαγε τή νύχτα τó γιαπί, έκούνησε τó κεφάλι του, έκανε τó σταυρό του με ελλάθεια κι' έμουρμούρισε με φόβο :

— Τόν βρήκε ή κατάρα τού Θεού!

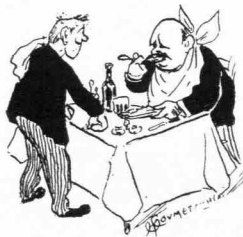
Οι μαστόροι γυρίσανε και τόν κυττάζανε. Ποιά κατάρα; Τι είχε κάνει; Κι' ó έπιστάτης με φοβισμένη φωνή τούς διηγήθηκε τó μυστικό που φύλαγε κρυμμένο: πώς μιá νύχτα, κατά τά μεσάνυχτα — τήν άλλη νύχτα τού άγιασμού — εκεί που ήταν ξαπλωμένος στην παράγκα και λαγοκοιμότανε είδεν έναν κλέφτη κι' έπλησίασε στό γιαπί, σιγά-σιγά, εκύτταξε τριγύρω νά μήν τόν βλέπη κανένας κι' ύστερα πήγε στό θεμέλιο, έμπήκε μέσα, έσκαψε, πήρε τά νομίσματα που είτανε μέσα στό σκαλιστό σταυρό και δίπλα στό άγιασμα, — τ' άκουσε ó Ζήσης που έκουδούνιζαν — ύστερα σηκώθη πάλι, τάρριξε στόν κόρφο του — μιá χούφτα χρυσάφι κι' άσήμι — ύστερα έρριξε πάλι μιá ματιά κατά τήν παράγκα, είδε τόν έπιστάτη ξαπλωμένο, τόν έπλησίασε, έσκυψ' άπό πάνω του, έσκυψε « — έγω έκανα τόν κοιμισμένο » είπε ó Ζήσης, κι' άφου έβεβαιώθηκε πώς δέν τόν εκατάλαβε, δίχως νά μιλήση, τράθηξε πάλι κατά τó χωράφι κι' έχάθηκε στό σκότος.

Αυτός ó κλέφτης ήταν ó αρχιμάστορης...

... Οι μαστόροι κουνήσαν τά κεφάλια τους, στενάζανε και γύρισαν νά πιάσουν πάλι τή δουλειά τους.

[Ιούνιος 1909]

Ε. ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ

Τά ώραϊα τής έξοχῆς

Ο ύπηρετής. — Βλέπετε, κύριε, τί ώραϊα φύσις εϊνε έδω;...
 Ο πελάτης. — Ναι, όλα έδω εϊνε φυσικά εκτός... τού βουτύρου και τού κρασιού σας...